Дата: _____

Клас: _____

Тема: «Найдавніші цивілізації Дворіччя»

Мета: охарактеризувати географічне положення та природно-кліматичні умови Дворіччя, дослідити організацію суспільства і влади у містах-державах Південного Межиріччя; *розвивати* ключові компетентності: спілкування державною мовою; математична компетентність; уміння вчитися впродовж життя; соціальна та громадянська компетентності; інформаційно-цифрова компетентність; *розвивати* історичну компетентність (хронологічну, просторову, інформаційну, логічну, аксіологічну); *виховувати* зацікавленість до історичних подій.

Очікувані результати. Після цього уроку учні будуть: *знати* поняття «місто-держава», «Месопотамія», «Межиріччя», «Дворіччя»; *вміти* співвідносити дані карти з іншими джерелами інформації; *розуміти* причини виникнення міст, соціальних верств і держави.

Обладнання: Історія України. Всесвітня історія: посібник для 6 класу закладів загальної середньої освіти / Г. М. Хлібовська, М. Є. Крижановська, О. В. Наумчук. – Тернопіль: Астон, 2023; атлас: «Історія Стародавнього світу. 6 клас» (ДНВП «Картографія»); Історія України. Всесвітня історія: зошит для 6 класу закладів загальної середньої освіти / Г. М. Хлібовська, М. Є. Крижановська, О. В. Наумчук. – Тернопіль: Астон, 2023.

Тип уроку: комбінований.

Хід уроку

I. Організаційна частина.

Вітання і перевірка відсутніх учнів.

Створення сприятливої психологічної атмосфери уроку та формування позитивного емоційного налаштування на навчання.

II. Актуалізація знань.

Виконання тестового завдання за посиланням

https://historytests62023.blogspot.com/p/18.html

Фронтальна бесіда

1. На чому і чим писали в Стародавньому Єгипті?
2. Що сприяло розвитку наукових знань у давніх єгиптян?
3. Назвіть найвідоміші храмові комплекси Давнього Єгипту.

III. Мотивація навчальної діяльності.

Коментований перегляд та інтерпретація візуальних джерел. Разом із Кліо розгляньте хмаринку слів (с. 95). Висловіть припущення, як вона пов’язана із назвою параграфа.

IV. Вивчення нового матеріалу.

План

1. Природа та населення.
2. Господарство.
3. Міста-держави в Південному Межиріччі.

1. *Робота з історичною картою.* Здійсніть віртуальну подорож з Єгипту до Межиріччя. Визначте географічні об'єкти, які вам зустрінуться під час мандрівки.

Розповідь вчителя про кліматичні умови Дворіччя.

Робота в парах за завданнями рубрики «Барвограй ідей» (с. 96).

Виконання вправи 2 (с. 45) у робочому зошиті.

2. *Робота з навчальним текстом*. Прочитайте с. 96-97 і виконайте завдання:

✔ Назвіть головні заняття мешканців Дворіччя.

✔ Чому фінікові пальми місцеві жителі називали «деревами життя»?

✔ Які види ремесел були поширені в Межиріччі?

Виконання вправи 4 (с. 46) у робочому зошиті.

Метод «Прес». *«Чи можна стверджувати, що Тигр і Євфрат були для жителів Дворіччя дарунком долі, як Ніл для єгиптян?»* Свою відповідь сформулюйте трьома реченнями. 1. Я вважаю, що … 2. Тому, що … 3. Як приклад можуть слугувати …

ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКА (https://youtu.be/fGjALx699cU)

3. *Розповідь вчителя* про особливості відліку часу у різних народів (давні єгиптяни, вавилоняни ассирійці, євреї, греки, римляни).

Робота над поняттями. *Місто-держава – це держава, територія якої обмежується лише містом, іноді – прилеглими територіями.*

Робота з історичною картою. Визначте найвідоміші міста-держави Шумеру і Аккаду.

Розповідь вчителя про правителя Аккаду Саргона II Стародавнього.

Виконання вправи 3 (с. 45-46) у робочому зошиті.

Робота з відео. Перегляньте фрагмент і дайте відповіді на питання:

Відео
https://drive.google.com/file/d/1bh7jf22bU2tYMpTyylPJpuZLD5lHut0A/view

1. Що спричинило перетворення міста Ур на важливий економічний центр Дворіччя?
2. З яких частин складалося місто Ур?
3. Яка споруда була найважливішою в місті Ур?

Робота з рубрикою «Острів цікавинок» (с. 98).

Виконання вправи 5 (с. 46) у робочому зошиті.

Робота з рубрикою «Галявина творчості» (с. 98).

V. Закріплення вивченого матеріалу.

Бесіда

1. Які народи початково заселили Месопотамію?

2. Чому фінікові пальми місцеві жителі називали «деревами життя»?
3. Що таке місто-держава?

Виконання вправи 1 (с. 45) у робочому зошиті.

VI. Підсумки уроку.

Вправа «Плюс-мінус-цікаво». Учням потрібно написати свої враження від уроку в таблицю.

Плюс	Мінус	Цікаво
Записуємо усе, що сподобалося на уроці: інформація і форми роботи, які викликали позитивні емоції, усе, що було корисним тощо	Записуємо те, що не сподобалося, наприклад, здалося нудним, викликало неприйняття, залишилося незрозумілим	Записуємо усе, що зацікавило, наприклад, факти, про які дізналися, запитання, що з'явилися, роздуми тощо

VII. Домашнє завдання.

Опрацювати § 19 «Найдавніші цивілізації Дворіччя». Створіть проєкт-порівняння «Виникнення та розвиток землеробських цивілізацій Давнього Єгипту та Месопотамії».